

SAMEN WERKEN IN HET GROEN EN NATUUR LAB 8 oktober 2019

De LAB deelnemers (inwoners, ondernemers en organisaties) werken samen aan de activiteiten die voortvloeien uit het GROEN EN NATUUR LAB. De inhoud is door de deelnemers zelf bepaald en tot stand gekomen op basis van drie LABS (11 december 2018, 19 maart 2019 en 8 oktober 2019). In deze agenda wordt de laatste stand van zaken beschreven.

Doelstelling:

Samen werken aan innovatie in het groen in Waalwijk. Zowel in Nederland als in de rest van de wereld vindt er veel innovatie in het groen plaats. Wat zijn de mogelijkheden in Waalwijk?

De deelnemers hebben aangegeven dat er kansen en uitdagingen liggen op:

- Meer biodiversiteit o.a. met bloemenweides in plaats van gazons, bloemen in de bermen en ecologisch groenbeheer
- Vergroenen van schoolpleinen, binnen en buiten school met elkaar verbinden.
- Voorbeeldstraat inrichten
- Stadhuis en bedrijventerreinen vergroenen.
- Natuurinclusief bouwen
- Communicatie, educatie, voorlichting over (belang) van ander groen onderhoud
- Groen loket gemeentehuis
- Duurzaamheidsmarkt
- Meer waterputten, regentonnen
- Gebruik maken van braakliggend grond (bijv voedselbossen, bewoonde wildernis)

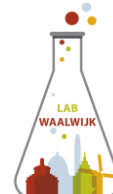
Het GROEN EN NATUUR LAB werkt aan drie sporen:

1. Meer biodiversiteit
2. Vergroenen van schoolpleinen
3. Voorbeeldstraat inrichten

Activiteiten

1. Meer biodiversiteit

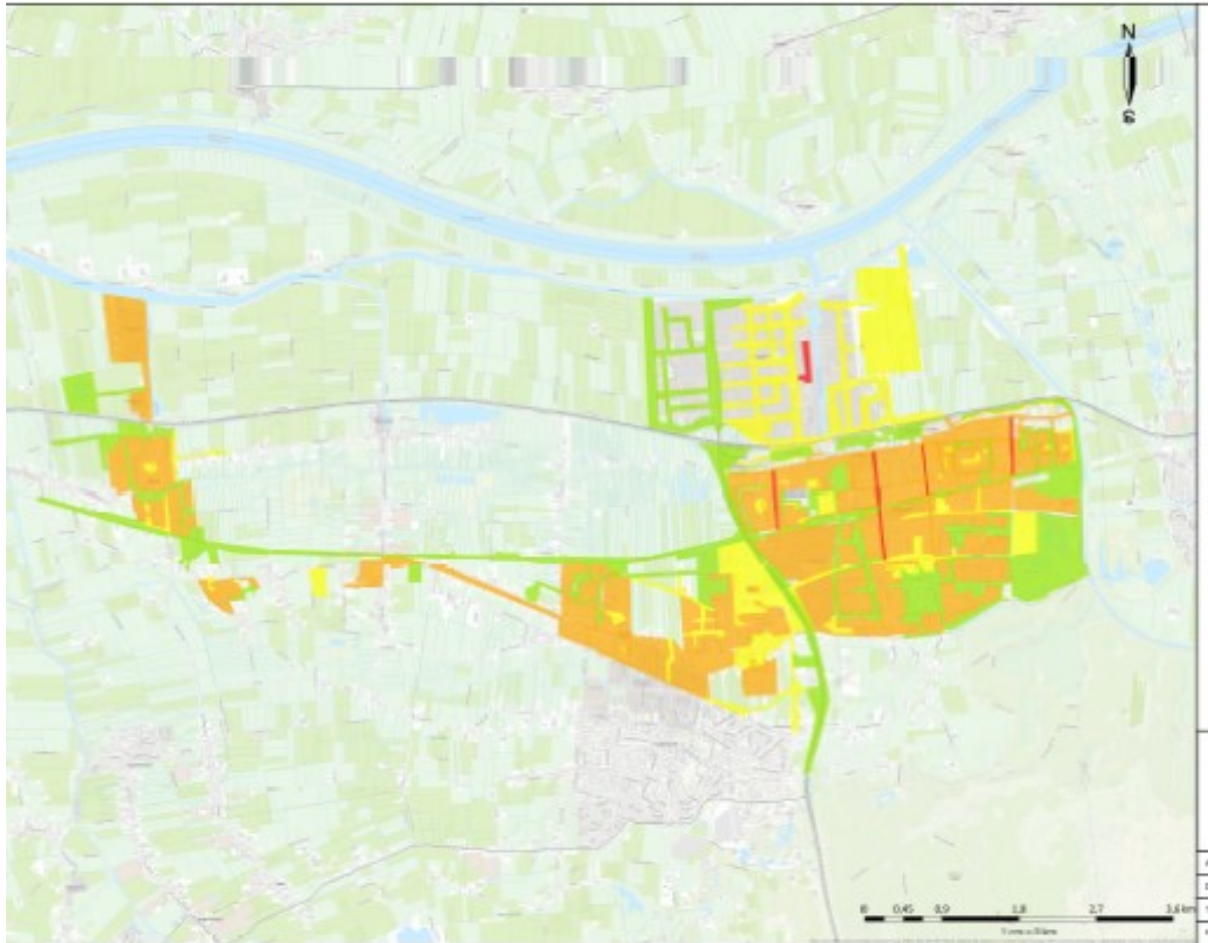
Meer biodiversiteit ontstaat als er meer ruimte wordt gegeven aan de natuur bijvoorbeeld door het creëren van bloemenweides waardoor meer dieren o.a. bijen kunnen leven. Dit betekent ander, ecologisch groen onderhoud maar ook communicatie, educatie en voorlichting is belangrijk omdat mensen een nette, aangeharkte uitstraling verwachten.

Een eerste stap kan zijn om een aantal gazons om te vormen naar bloemenweides, bijvoorbeeld in parken of langs toegangswegen en waterpartijen.

De werkgroep heeft een eerste inventarisatie gemaakt waar de biodiversiteit versterkt kan worden. De deelnemers zijn de wijken in geweest en hebben Waalwijk ingedeeld aan de hand van een stoplichtmodel. Een soort SWOT analyse. De gele en groene gebieden bieden kansen voor biodiversiteit waarbij met name de groene gebieden kansrijk zijn, zie onderstaand overzicht. Op basis daarvan willen de deelnemers samen met de gemeente een aantal proeftuinen vormgeven.

Potentie Biodiversiteit (Waalwijk)

De scan is besproken met de beleidsmedewerkers van de gemeente en er is een vergelijking met het maaibeeld gemaakt. Er is afgesproken te beginnen met Floris V laan. Daarnaast wordt er gekeken wat de mogelijkheden zijn bij:

- Winterdijk A59
- De punten bij de Taxandriaweg
- Halvezolenpad
- Klapproosstraat Bloemenoord
- Punt Galgenwiel
- Industrieterrein Haven 7?
- .....

De werkgroep werkt per genoemde locatie nog verder uit: wat er moet gebeuren, wat zij zelf erin oppakken en welke ondersteuning aan de gemeente wordt gevraagd. De gemeente kijkt vervolgens wat met het beschikbaar bloemenmengsel en maaibeeld aangepakt kan worden en wat er het komende jaar verder vanuit het regulier budget opgepakt kan worden. Naast het feitelijk zichtbaar maken van de proeftuinen, biodiversiteitsmogelijkheden is het belangrijk dat er aandacht wordt besteed aan communicatie en educatie. De werkgroep ziet graag dat er borden bij de proeftuinen worden geplaatst waarin belang van biodiversiteit wordt toegelicht. Andere ideeën zijn te gaan werken met een afgeleide variant van zwaaitegels, een filmpje met de LAB deelnemers en aanvullende communicatie vanuit de gemeente via (social) media zodat inwoners ook meegenomen worden in het belang van ander groenbeheer. Deze suggesties worden besproken met afdeling communicatie om te kijken of en hoe we hier het beste invulling aan kunnen geven.

De werkgroep wil vervolgens graag gaan monitoren, meten wat het effect is van deze proeftuinen op de biodiversiteit. Eventueel is het ook interessant om hierin de beleving van inwoners mee te nemen omdat inwoners in eerste instantie misschien weerstand hebben ten opzichte van de verandering. De werkgroep werkt dit idee nog verder uit. De scan van de werkgroep wordt in ieder geval meegenomen in de nulmeting die door de gemeente wordt opgezet en uitgevoerd om de biodiversiteit te kunnen meten in relatie tot het duurzaamheidsbeleid. Dit is meer een meting op hoofdlijnen.

2. Vergroenen van schoolpleinen

Er is een subsidieregeling van de Provincie voor het vergroenen van schoolpleinen maar er wordt nog niet door alle scholen in Waalwijk gebruik van gemaakt. Dit terwijl een groene omgeving voor kinderen en de buurt zeer belangrijk is. Kinderen leren hierdoor bijvoorbeeld ook beter, zie <https://buitenlesdag.nl/wp-content/uploads/2017/11/buientijd-is-leertijd-Mark-Mieras-2018.pdf>.

De werkgroep wil een soort van plan de campagne maken, een enthousiaste club vormen, om draagvlak bij scholen te creëren om hiermee aan de slag te gaan. De gemeente heeft de subsidieregeling al op diverse manieren bij de scholen onder aandacht gebracht maar tot nu toe zijn er vijf van de twintig scholen die ermee aan de slag zijn, namelijk de Baardwijkschool, Villa Vlinderhof, de Koningsschool, de Theresiaschool en basisschool Besoyen. De LAB deelnemers willen ook de andere scholen in Waalwijk stimuleren om ermee aan de slag te gaan. Zij hebben o.a. een krantenartikel hierover geschreven in [Weekblad Waalwijk, zie pag 16](#). Het contact met de scholen hierover verloopt moeizaam. Scholen hebben het te druk om dit op te pakken. Vanuit de werkgroep is de vraag gesteld of de gemeente bereid is tot financiering.

De gemeente Waalwijk kan op dit moment op drie manieren concreet ondersteunen:

1. Een financiële bijdrage tot maximaal 10.000 vanuit het wijkbudget als het schoolplein ook buiten schooltijden voor publiek toegankelijk is;
2. Ondersteuning bij de subsidieaanvraag via, de JOGG regisseur van de gemeente Waalwijk en de betrokken hovenier bij andere schoolpleinen in Waalwijk;
3. Als het schoolplein niet publiektoegankelijk is, wordt dan kijkt de gemeente per situatie wat zij eventueel kan bijdragen in de kosten.

Lukraak een aparte financieringsregeling opstellen, heeft op dit moment weinig zin omdat niet duidelijk is waar de behoefte ligt en omdat dit een langere tijd duurt voordat het geregeld is. Daarom is voorgesteld om een rondje te maken langs de scholen om te kijken of en hoe vergroenen van schoolpleinen op de agenda staat, wat de stand van

zaken is, welke belemmeringen er eventueel spelen en wat zij hierin in ondersteuning nodig hebben. Daarbij kan bovenstaand aanbod gedaan worden in financiële bijdrage en subsidieondersteuning. Op basis van de gespreksronde kan aan de gemeente teruggekoppeld worden wat de belangrijkste uitkomsten zijn en waar behoefte aan is. Vervolgens kunnen wij kijken of er inderdaad beleid cq regels opgesteld moeten worden voor een uitgebreidere regeling of dat we de vragen/ behoeften op een praktische manier op kunnen lossen. Er wordt nog een overleg gepland met de provincie om te kijken wat er verder nog mogelijk is. Dit is meer een langere termijn actie/ mogelijke oplossing.

De werkgroep heeft nog niet bepaald hoe ze verder gaan. De overige LAB deelnemers geven de werkgroep als suggesties mee om:

- Steek in op ouderraden of medezeggenschapsraden. Dit is ook gebeurd vanuit de basisschool in Oosterhout.
- Richt je in eerste instantie op draagvlak. Scholen hebben zelf een verantwoordelijkheid hierin.
- Begin klein en neem bijvoorbeeld contact op met de Pater van der Geld school en OBS Van der Heijden
- Organiseer een avond voor scholen en/of ouderraden waarin de verschillende mogelijkheden worden belicht, een inspirerende spreker de toegevoegde waarde voor een school kan toelichten (bijvoorbeeld Mark Mieras, zie toegevoegde publicatie), de provincie de regeling toelicht, en de ouderraad in Oosterhout uitlegt hoe zij dat hebben aangepakt. Deze avond kan samen met de gemeente georganiseerd worden. Hiervoor is ook budget beschikbaar (combinatie van natuureducatie is hierbij van belang)

3. Voorbeeldstraat

De LAB deelnemers willen een kader voor 'een groen en klimaatbestendige voorbeeldstraat in Waalwijk' inrichten. Een kader dat inspireert en laat zien wat de mogelijkheden zijn in relatie tot groen en duurzaamheid en wat vervolgens kan worden gebruikt bij herinrichtingen. Denk aan woningen met een warmtepomp, zonnepanelen, ledverlichting, hergebruik van water, collectief afvalpunt, collectief parkeren en opladen van auto's en een uitleenstation voor leenauto's, scooter, fietsen en materialen. Aan omgevingen waarbij op straatniveau veel ruimte is voor te spelen, lopen en fietsen omringd door zo veel mogelijk en divers mogelijk groen zodat het ook water en hittebestendig is. Sociale cohesie, veiligheid en gezondheid zijn andere elementen die hierin terugkomen.

De werkgroep heeft een probleemformulering opgesteld waarna een stageopdracht voor een profielwerkstuk onder een aantal scholen kan worden uitgezet. Twee scholen hebben enthousiast gereageerd: Willem van Oranje en het Mollercollege. Na de herfstvakantie is duidelijk welke scholieren met de stageopdracht aan de slag gaan (4 uur per week). Vervolgens wordt gekeken welke straat vanuit IUP het beste past en welke ambtenaar de begeleiding verzorgt.

4. Vergroenen van bedrijventerreinen en natuur inclusief bouwen

Dit was oorspronkelijk het vierde spoor waaraan binnen het LAB werd gewerkt. Inmiddels is duidelijk dat deze werkgroep niet verder gaat. De werkgroep is er niet in geslaagd om tot een gezamenlijk plan te komen omdat de interesses teveel uit elkaar lagen. Daarnaast gebeurt er best veel op dit terrein vanuit Parkmanagement. De werkgroep biodiversiteit gaat mogelijk met een proeftuin op het bedrijventerrein aan de slag dus op die manier wordt er binnen het LAB mogelijk toch gewerkt aan het vergroenen van bedrijventerreinen. Op verzoek van de LAB deelnemers heeft Bol.com tijdens dit LAB aanvullend een presentatie gegeven over hoe zij werken aan een groen en duurzaam bedrijf.

Vervolg

- De drie werkgroepen gaan zelf aan de slag met de uitwerking en uitvoering van de plannen en activiteiten. Waar hulp nodig is, nemen zij contact op met de gemeente voor de benodigde ondersteuning.
- Er wordt eind januari 2020 een vervolgbijeenkomst door de gemeente georganiseerd. Hiervoor wordt een datumprikker verstuurd. Dan koppelen de verschillende groepen terug waar ze staan.

